

24. marts 2023

Beslutningsreferat

Møde i NT's bestyrelse den 24. marts 2023

Deltagere

Bestyrelsen

Søren Kusk, Aalborg Kommune

Tage Leegaard i stedet for Per Larsen, Region Nordjylland

John Christiansen, Morsø Kommune

Niels Krebs Hansen, Vesthimmerlands Kommune

Niels Christian Hem, Jammerbugt Kommune

Jørgen Rørbæk Henriksen, Region Nordjylland

Mikael Klitgaard, Brønderslev Kommune (punkt 1-3)

Jørgen Pontoppidan, Mariagerfjord Kommune punkt (1-4)

Folmer H. Kristensen, Læsø Kommune i stedet for Leon Sebbelin, Rebild Kommune

Repræsentantskabet

Carsten Andersen, Hjørring Kommune

Peter Laigaard, Frederikshavn Kommune (afbud)

Jens Kr. Yde, Thisted Kommune (afbud)

Øvrige deltagere

Thomas Øster, NT's administration

Ole Schleemann, NT's administration

Nicolai B. Sørensen, NT's administration

Lars V. Thomsen, NT's administration (punkt 2)

Erik Frederiksen, NT's administration (punkt 5)

1. Passagertal i busser, tog og flextrafik

I januar og februar 2022 nåede vi et samlet niveau for passagertallet i busser og tog på 87 hhv. 86 % i forhold til passagertallet i 2019, og fordelingen er følgende for februar:

- Busser: 82 %
- Tog: 103 %
- Flextrafik: 99 %

I budgettet for 2023 er det forudsat, at passagertallet i bustrafikken kommer på niveau med 2019 fra juni 2023, og at passagertallet i togtrafikken fra årets start ligger lidt over niveauet i 2019. Status for de aktuelle passagertal i forhold til forudsætningerne i budgettet blev præsenteres på mødet.

Det indstilles,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

2. Godkendelse af Regnskab 2022 til revision

Der foreligger nu et foreløbigt årsregnskab 2022 for Nordjyllands Trafikselskab (NT), og det foreløbige regnskab indeholder følgende hovedelementer:

- Regnskabsopgørelse
- Fordelingsregnskab
- Engagementsoversigt

NT forventer for regnskabsåret 2022 et samlet merforbrug på 55,0 mio. kr. i forhold til budget og en overførselsadgang på 1,3 mio. kr. til 2023. For NT's ejerkreds betyder det en samlet efterregulering på 56,4 mio. kr.

Udkast til årsregnskab for 2022 blev præsenteret på mødet.

Det indstilles,

- at foreløbigt årsregnskab for 2022 overdrages til revisionen med henblik på endelig godkendelse på bestyrelsesmødet den 21. april 2023.

Beslutning

Foreløbigt årsregnskab for 2022 overdrages til revisionen med henblik på endelig godkendelse på bestyrelsesmødet den 21. april 2023.

3. Høringsvar og anbefaling vedr. projektet 'Fremtidens kollektiv trafik'

I NT's forretningsplan og mobilitetsplan har vi et ambitiøst mål om at tiltrække flere kunder til hovednettet, og det vil vi især opnå ved at fastholde og udbygge betjeningen med tog og ekspresbusser – Vel at mærke indenfor den nuværende økonomiske ramme, som stilles til rådighed af vores ejere i kommunerne og Regionen. På den baggrund opstartede kommunerne, Regionen og NT i december 2021 et fælles projekt 'Fremtidens kollektive trafik', hvor vi sammen har udarbejdet en plan for, hvordan vi kan nå dette ambitiøse mål. Projektet blev præsenteret på et politiske 'topmøde' i juni 2022, hvor deltagerne fra kommuner, Regionen og NT diskuterede, hvordan vi sammen får skabt fremtidens bedst mulige kollektive trafik.

Projektet fik en masse gode input med hjem, som efterfølgende blev omsat til konkrete forslag og en konkret anbefaling fra projektets styregruppe. Anbefalingerne blev præsenteret og debatteret på endnu et 'topmøde' den 22. november, og de forskellige input fra dagen blev indarbejdet i et høringsnotat. De indkomne høringsvar foreligger nu, og input herfra er indarbejdet i administrationens forslag til en anbefaling vedr. projektet, som hermed forelægges bestyrelsen til godkendelse. Bestyrelsens anbefaling vedr. 'Fremtidens kollektive trafik' drøftes på et møde den 12. april 2023 mellem bl.a. Kontaktudvalget, formandskabet for de udvalg i kommunerne og hos regionen, som er budgetansvarlige for kollektiv trafik, og NT's bestyrelse og repræsentantskab. Endelig behandles anbefalingerne i Kontaktudvalget den 21. april 2023.

Høringssvar

Høringsudgaven af 'Fremtidens kollektive trafik' blev godkendt af NT's bestyrelse den 2. december 2022 og udsendt i høring i perioden 5. december 2022 til 8. marts 2023 hos kommunerne og Regionen samt en lang række øvrige interessenter.

I høringsperioden har NT's administration præsenteres og drøftet projektet i byråd og politiske udvalg i kommunerne og Regionen. Vi har modtaget 35 høringssvar i forbindelse med 'Fremtidens kollektive trafik'. Høringsparterne, en oversigt over dialogmøder med kommuner og Regionen, administrationens sammenfatning af høringssvarene, en beskrivelse af den videre proces samt de enkelte høringssvar var vedlagt dagsorden som bilag.

Indhold i projektet 'Fremtidens kollektiv trafik'

Ved at sætte de fleksible produkter mere i spil, forbedre knudepunkter og stoppesteder og indsætte flere ekspresbusser i den regionale trafik, kan vi tiltrække flere kunder indenfor samme økonomiske ramme og dermed mindske gabet mellem udgifter og indtægter. Det vil ikke kun give Nordjylland en økonomisk sundere kollektiv trafik. Det vil også sikre, at vi fortsat kan tilbyde god mobilitet og god service til alle i Nordjylland. De konkrete forslag er beskrevet i høringsoplægget 'Fremtidens kollektive trafik', som var vedlagt dagsorden til bestyrelsesmødet den 2. december 2022. Hovedelementerne i oplægget er:

- Ekspresbusserne kører med få stop, så de kommer hurtigt frem mellem de større byer. Ved at indsætte ekspresbusser flere steder i Nordjylland, vil vi kunne tiltrække flere kunder og dermed sikre en mere økonomisk bæredygtig kollektiv trafik.
- De fleksible produkter i form af Flextur og Plustur gør den kollektive trafik attraktiv og finmasket og bidrager til, at der kun køres, når der er et reelt behov. Ved bl.a. at forenkle rejseregler, takster og bestillingsmuligheder, bliver de fleksible produkter lettere og enklere at benytte.
- Knudepunkter og stoppesteder har stor betydning for, hvordan den samlede rejse opleves. Derfor skal de have et højt, ensartet serviceniveau med rene og indbydende omgivelser, et ensartet udtryk og god og relevant information. Kunderne skal føle sig trygge, når de færdes på knudepunkterne.

Baseret på elementerne ovenfor estimeres det, at benyttelsen vil stige med ca. 0,4 mio. rejser årligt, hvis de foreslåede ændringer gennemføres, serviceniveauet vil blive øget med knap 5.000 køreplanti-mer årligt, og de samlede nettoudgifter reduceres med 4,3 mio. kr. årligt.

Anbefalinger

Med udgangspunkt i høringsoplægget til 'Fremtidens kollektive trafik', input fra dialogen mellem kommunerne, Regionen og NT samt de indkomne høringssvar, har administrationen udarbejdet en række anbefalinger til beslutninger i forlængelse af projektet 'Fremtidens kollektive trafik'. Der er redegjort nærmere for anbefalingerne i et notat, der var vedlagt dagsorden, og de centrale anbefalinger er følgende:

- Expressbusnettet udvides og tilpasses indenfor de rammer, som er angivet i høringsoplægget, og serviceniveauet øges generelt med flere afgangsbåde hverdage, aften og weekend. De supplerende regionalruter tilpasses inden for de rammer, som er angivet i høringsoplægget, så de primært understøtter expressbusser og tog og fungerer som tilbringerruter.
- I høringsoplægget peges på potentielle udvidelsesmuligheder på expressbusnettet på sigt (expressbusser på begge sider af Mariagerfjord og forlængelse af 973X til den vestlige del af Frederikshavn). Disse muligheder undersøges i forbindelse med implementering i de relevante korridorer og iværksættes, hvis der er mulighed herfor.
- Plustur og Flextur erstatter i højere grad end i dag den rutebårne bustrafik i områder og på tidspunkter, hvor der ikke er kundegrundlag for at køre rutetrafik.
- Kommunerne har mulighed for at tilvælge natbetjening på Flextur (selvfinansierende), så der er betjening døgnet rundt alle ugens dage.
- NT skal intensivere kommunikationen om Flextur og Plustur som et ligeværdigt tilbud om kollektiv trafik sammen med promovning af busser og tog.
- I anbefalingen indgår en handlingsplan for etablering, fornyelse, vedligeholdelse og drift af de 218 knudepunkter og stoppesteder, der er en del af expressbusnettet. Eksisterende knudepunkter og stoppesteder på expressbusnettet beliggende i Aalborg Kommune er ikke omfattet af handlingsplanen, da en stor del af disse er reklamefinansierede. Udstyr til knudepunkter og stoppesteder følger et fælles designkoncept, så de har et ensartet udtryk.
- I høringsoplægget og administrationens anbefaling indgår desuden, at vedligeholdelse af udstyr på de 218 knudepunkter og stoppesteder på expressbusnettet forankres hos NT og finansieres af en ny post i NT's budget, hvor kommunerne finansierer 50 % og Region Nordjylland 50 %, dels at der indgås SLA vedr. drift af de 218 knudepunkter og stoppesteder, hvor kommunerne udfører driftsopgaverne. Der er blandt kommunerne og Regionen en overordnet tilslutning til et fælles vedligeholdelsesbudget og en fælles SLA. Region Nordjylland forudsætter, at alle nordjyske kommuner og Region Nordjylland tilslutter sig et fælles finansieringsbudget, hvis Regionen skal være medfinansierende. Enkelte kommuner kan dog ikke bakke op om, at opgaven vedr. vedligeholdelse af de 218 knudepunkter og stoppesteder på expressbusnettet forankres hos NT samt en fælles SLA. Det anbefales på den baggrund, at temaet behandles i den videre dialog mellem kommunerne, Regionen og NT.
- Administrationen foreslår, at telefonisk bestilling af Plustur drøftes. Fra flere sider fremsættes et ønske om, at Plustur udvides med en telefonisk bestillingsservice. Plustur kan i dag kun bestilles via en landsdækkende selvbetjeningsløsning via rejseplanen for at sikre, at Plusturen faktisk planlægges i forlængelse af en bus- eller togtur. NT har herudover et ønske om stigende selvbetjening, da det mindsker behovet for administration. Telefonisk bestilling af Plustur vil det kræve, at kommunerne visiterer borgere ind til en sådan service, der vil øge omkostningerne til bestillingsmodtagelse af Plustur, både for NT, kommuner og Region.

Økonomi og finansiering

Hvad angår økonomi og finansiering indgår følgende hovedelementer i anbefalingen:

- Finansiering af rute 55, Aalborg – Kongerslev – Terndrup, og rute 111, Aars - Farsø – Løgstør, justeres.
- Plustur finansieres fremadrettet 50 % af Region Nordjylland og 50 % af kommunerne.
- Økonomien i de fleksible produkter Plustur og Flextur følges nøje, så der kan iværksættes tiltag i form af fx takstændringer til at sikre en passende balance mellem benyttelse og økonomi.
- Der søges puljemidler til etablering og opgradering af knudepunkter og stoppesteder på expresbusnettet, og restfinansiering af anlægsudgifter til etablering af nye knudepunkter og stoppesteder afholdes af vejmyndighederne, mens restfinansieringen vedr. udstyr finansieres af NT's budget.
- Vedrørende finansiering af vedligeholdelse af udstyr på de 218 knudepunkter og stoppesteder på expresbusnettet samt den foreslåede SLA vedr. anbefales, som nævnt ovenfor, at temaet behandles i den videre dialog mellem kommunerne.

Implementering

De anbefalede ændringer er omfattende, og derfor anbefales, at ændringerne implementeres i tre faser ved køreplansskiftet i august i hhv. 2024, 2025 og 2026 efter den plan, som indgår i høringsoplægget. Hvilke ændringer, der gennemføres hvornår, afhænger af forskellige faktorer som fx økonomi og etablering af nødvendige knudepunkter. Uanset implementeringsplanen ligger den endelige beslutning vedr. serviceniveauet hos kommunerne og Region Nordjylland i forbindelse med den årlige 'bestilling' af serviceniveau.

Det indstilles,

- at de indkomne høringssvar tages til efterretning, og
- at bestyrelsen godkender administrationens anbefalinger til beslutninger i forlængelse af projektet 'Fremtidens kollektive trafik'.

Beslutning

De indkomne høringssvar blev taget til efterretning, og bestyrelsen godkendte administrationens anbefalinger til beslutninger i forlængelse af projektet 'Fremtidens kollektive trafik'. Bestyrelsen drøftede telefonisk bestilling af Plustur, og kan ikke anbefale at dette etableres. Bestyrelsen pegede på, at de digitale løsninger faktisk er meget brugervenlige, og at der er store muligheder i, at kommunerne og NT samarbejder om at øge kendskabet til og vejledning i benyttelsen af de fleksible produkter.

4. Nordjyske Jernbaner - Status og udpegning af medlemmer til bestyrelsen

NT er hovedaktionær i NJ med en ejerandel på 89 %. De øvrige aktionærer er Hjørring Kommune (1 %), Frederikshavn Kommune (9 %), Aalborg Kommune (< 1 %) samt en række mindre private aktionærer.

Ejerandelen fra de tre kommuner og de private aktionærer er historisk betinget i sammenlægningen af Hjørring Privatbaner A/S og Skagensbanen A/S.

Region Nordjylland yder i dag, som den eneste af NT's ejere, tilskud til NJ's drifts- og anlægsaktiviteter. Tilskuddet i 2022 udgjorde omkring 125,5 mio. kr. (124,3 mio. kr. i 2021). Med overtagelsen af Regionaltogsstrækningen i efteråret 2017, er Region Nordjylland i dag trafikbestiller af såvel den lokale som den regionale togtrafik i Nordjylland, mens NT er trafik køber af togtrafikken på vegne af Region Nordjylland.

For at sikre armslængde i forhold til rollen som ejer og trafik køber udarbejder NT en trafik købsrapport for køb af regional- og lokaltogtrafik i NT's område, der var vedlagt dagsorden. Rapporten er udfærdiget efter samme skabelon som rapporten vedrørende Statens køb af togtrafik.

NJ's hovedresultater for 2022

Fra marts 2022 var der ikke længere restriktioner i forhold til COVID-19 pandemien i den kollektive trafik i Danmark. Udover en stabil og sikker drift afvikling oplevede selskabet således en positiv passagerudvikling. Med et stigende antal passagerer i togene oplevede selskabet dog også en svag tilbagegang i kundetilfredsheden, der dog må konkluderes fortsat liggende på et meget positivt niveau.

Økonomi

NJ's resultatopgørelse 2022 forventes at udvise et resultat på 8,2 mio. kr. mod 8,1 mio. kr. for 2021. Indeholdt i resultatopgørelsen er en forventelig ekstraordinær tilbagebetaling af modtaget tilskud på 17,0 mio. kr. ("Claw-back" jf. Ejerstrategien).

Passagerer

I 2022 er det samlede passagertal 2.800.820, hvilket svarer til indeks 100 i forhold til det sidste 'normale' år 2019. Siden genåbningen af Danmark efter COVID-19, har NJ oplevet en stigende udvikling i passagertallene, og har i specielt 2. halvår af 2022 ligget med passagertal på +5-10 % af niveauet før pandemien. Det er en positiv udvikling, som vi forventer fortsætter i 2023. Vores forventning til det samlede passagertal i NJ i 2023 ligger således over 2019. Tilsvarende har vi i løbet af 2022 set en positiv udvikling i de såkaldte passagerkilometer (PKM), hvilket er et udtryk for hvor langt den enkelte passager rejser med toget. PKM har i hele 2022 således ligget væsentligt over tilsvarende i 2019.

Regularitet

NJ har i 2022 en samlet regularitet for alle strækninger på 95,4 %, hvilket er meget tilfredsstillende og en forbedring i forhold til 2021, hvor regulariteten var 95,1 %. NJ's operatørrettidighed (hvor forsinkelserne skyldes forhold hos NJ) er for året opgjort til 99,4 % og 99,5 %, hvis 'passagerforhold' modregnes'. Passagerforhold er typisk forsinkelser, der skyldes, at toget venter på forsinkede passagerer fra korresponderende tog, eller der er unormalt mange passagerer, der skal med toget. NJ's operatørregularitet er meget tæt på det maksimalt opnåelige og meget tilfredsstillende og udløser en bonus på kr. 1.000.000 i henhold til kontrakten med NT.

Kundetilfredshed

I forhold til 2021 har NJ oplevet et svagt fald i kundetilfredsheden fra 8,61 til 8,42 på en skala fra 0 – 10. Det udløser for 2022 en bonus på kr. 800.000 i henhold til kontrakten med NT.

På vegne af de kollektive trafikvirksomheder, gennemfører Rejsekort og Rejseplan A/S hvert år en landsdækkende undersøgelse af passagerernes tilfredshed med den kollektive trafik. I lighed med tidligere år, er det alene Metroen, der i 2022 scorer højere på kundetilfredshed end Nordjyske Jernbaner.

Indstilling af kandidater i NJ's bestyrelse

I forbindelse med, at den nuværende formand Kristoffer Hjort Storm holder orlov, afholdes ekstraordinær generalforsamling den 28. marts 2023, hvor følgende indstilles til valg til bestyrelsen:

- Ib Madsen (Region Nordjylland), indstilles som bestyrelsesmedlem i stedet for Kristoffer Hjort Storm under Kristoffer Hjort Storms orlov, og
- Per Larsen som formand under Kristoffer Hjort Storms orlov.

Jf. "Ejerstrategi for Nordjyske Jernbaner" (der var vedlagt dagsorden) vil NT, som hovedaktionær i NJ, kunne indstille seks medlemmer til NJ's koncernbestyrelse på den årlige generalforsamling, der i år afholdes tirsdag den 23. maj 2023. Jf. retningslinjerne ejerstrategien foreslås følgende indstillet til valg til bestyrelsen:

- Kristoffer Hjort Storm (Region Nordjylland), indstilles som formand, og Ib Madsen (Region Nordjylland), indstilles som formand under Kristoffer Hjort Storms orlov
- Søren Kusk (formand for NT), indstilles som næstformand
- Per Larsen (bestyrelsesmedlem i NT fra Region Nordjylland), indstilles som bestyrelsesmedlem
- Jørgen Rørbæk Henriksen (bestyrelsesmedlem i NT fra RN), indstilles som bestyrelsesmedlem
- Thomas Friis Brændstrup (adm. direktør for Keolis Letbaner A/S), indstilles som bestyrelsesmedlem
- Henrik Renneberg, (adm. direktør for Color Line Danmark A/S), indstilles som bestyrelsesmedlem

Desuden indstilles Thomas Øster (adm. direktør for NT) og Henning Christensen (Regional Udviklingsdirektør i Region Nordjylland) som tilforordnede til koncernbestyrelsen.

Det indstilles,

- at status for Nordjyske Jernbaner tages til efterretning,

at på den ekstraordinære generalforsamling i Nordjyske Jernbaner den 28. marts 2023 indstilles:

- Per Larsen (Region Nordjylland) som formand under Kristoffer Hjort Storms orlov, og
- Ib Madsen (Region Nordjylland) som bestyrelsesmedlem under Kristoffer Hjort Storms orlov, og

at på generalforsamlingen den 23. maj 2023 indstilles:

- Kristoffer Hjort Storm (Region Nordjylland) som formand og Per Larsen (Region Nordjylland) som formand under Kristoffer Hjort Storms orlov,
- Søren Kusk (formand for NT) som næstformand,
- Per Larsen (bestyrelsesmedlem i NT fra Region Nordjylland) som bestyrelsesmedlem og Ib Madsen i stedet for Per Larsen under Kristoffer Hjort Storms orlov
- Jørgen Rørbæk Henriksen (bestyrelsesmedlem i NT fra RN) som bestyrelsesmedlem,
- Thomas Friis Brændstrup (adm. direktør for Keolis Letbaner A/S) som bestyrelsesmedlem, og
- Henrik Renneberg, (adm. direktør for Color Line Danmark A/S) som bestyrelsesmedlem

Beslutning

Status for Nordjyske Jernbaner blev tages til efterretning.

På den ekstraordinære generalforsamling i Nordjyske Jernbaner den 28. marts 2023 indstilles:

- Per Larsen (Region Nordjylland) som formand under Kristoffer Hjort Storms orlov, og
- Ib Madsen (Region Nordjylland) som bestyrelsesmedlem under Kristoffer Hjort Storms orlov

På generalforsamlingen den 23. maj 2023 indstilles:

- Kristoffer Hjort Storm (Region Nordjylland) som formand og Per Larsen (Region Nordjylland) som formand under Kristoffer Hjort Storms orlov,
- Søren Kusk (formand for NT) som næstformand,
- Per Larsen (bestyrelsesmedlem i NT fra Region Nordjylland) som bestyrelsesmedlem og Ib Madsen i stedet for Per Larsen under Kristoffer Hjort Storms orlov
- Jørgen Rørbæk Henriksen (bestyrelsesmedlem i NT fra RN) som bestyrelsesmedlem,
- Thomas Friis Brændstrup (adm. direktør for Keolis Letbaner A/S) som bestyrelsesmedlem, og
- Henrik Renneberg, (adm. direktør for Color Line Danmark A/S) som bestyrelsesmedlem

LUKKET DAGSORDEN

5. Valg af tilbud – 29. udbud af bustrafik

6. Meddelelser

Der blev på mødet blive orienteret om:

- Region Nordjylland har fået tildelt 6,7 mio. kr. fra 'Pulje til grønne busser og grøn flextrafik' til 34 regionalbusser på el.
- Brønderslev Kommune og Aalborg Kommune har fået tildelt i alt 2,9 mio. kr. fra 'Pulje til bedre busfremkommelighed 2022-2023', der støtter initiativer, der kan øge bussernes fremkommelighed og rettidighed.
- Pjecen "Styrk mobiliteten i landområderne" (vedlagt) er udarbejdet i regi af TiD.
- NT har fået dispensation til at kunne foretage lånoptag uden samtidig deponeringsforpligtelse hos de nordjyske kommuner og Regionen til projektet 'ny national MaaS-app i regi af Rejsekort og Rejseplan A/S' (brev fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet er vedlagt).
- Der udsendes en ny doodle vedr. studietur i efteråret 2023. Perioden 31. oktober – 2. november 2023 fastholdes som en mulighed.

7. Eventuelt

Emner i Finansloven fra 2023 vedr. kollektiv trafik blev gennemgået.

Der blev givet status for muligheden for ekstraordinære takststigninger i 2023 samt en evt. låneadgang for trafikskaberne.